

bestaaende Retstilstand, der blev indført i Sjor. Folk have slet ikke været bekendte med den, medens det er af største Bigtighed at gøre dem bekendt dermed. Det skulde have glædet mig i høi Grad, om samtlige Blade i Landet hver Dag i længere Tid vilde være fremkommet med en Bemærkning om, at der eksisterer en saadan Lov. Saa vilde den sikkert have faaet stor Anvendelse. Nu kjende de fleste den ikke, og det er vel i Betragtning af denne Mangel paa Kjenndskab til Loven, at Ministeren paa Finantsloven kun har foreslaaet kalkulatorisk 500 Kr. til Erstatning for uforskyldt Baretægtsfængsel. Hvis denne Lov bliver tilstrækkelig kjendt og benyttet, som det har været Meningen, saa er det mit Haab, at hverken 500 eller 5.000 Kr. vilde være tilstrækkelige til at dække den Erstatning, som vil være at udrede efter Loven.

Justitsministeren (Nellemann): Den Opfattelse, jeg har givet Udtryk og i Grunden et saa neutralt Udtryk som muligt i den Resolution, som den ærede Foredrager udtalte, er jo ganske vist den, jeg fremkom med ved Sagens eneste Behandling i Landsthinget. Det kan altsaa for saa vidt ikke forundre Nogen, at min Resolution er falden ud, som den er, thi det laa i den Udtalelse, som da fremkom fra mig. Som de Herreer maasse vilde erindre, har under Forhandlingerne i Landsthinget, ikke blot under eneste Behandling, men ogsaa under tidligere Behandlinger, den Betænkkelighed spillet en ikke ubetydelig Rolle, som blev reist fra flere Sider, at naar Loven udkom, vilde den fremkalde en Mængde ugrundede Processer og saaledes foranledige Udgifter for de kommunale Kasser, ikke egentlig for Statskassen, og at Udgifterne ved disse Processers Førelse maasse betydelig vilde overstige selve de Erstatninger, som der til Spvende og Sidst vilde være Tale om. Jeg udtalte overfor denne Frygt og maa fastholde det, at det ikke kan være Meningen med Loven, at Enhver, der siger, at han vil anlægge Sager, at faae sig tilkjendt Erstatning for uforskyldt Baretægtsfængsel, skal kunne fordrø fri Proces, men at det dog maa komme an paa, om han overhovedet kan siges at falde indenfor Lovens Ramme. Jeg anser det f. Ex. for ganske klart, at man ikke kan være forpligtet til at bevilge en Mand fri Proces, naar Forholdet er det, at han har været underkastet Baretægtsarrest og ganske rigtig er friunden, men det Faktum, der her foreligger, bestaar i, at han havde forbrugt betydelige Penge og kun var bleven friunden, fordi han, inden der faldt Dom i Sagen, havde været i Stand til at erstatte Pengene

eller havde faaet den Fornrettede til at fratage Tale. Det kan dog umuligt være Meningen, at en saaledes stillet Mand skulde faae fri Proces for at søge Erstatning for uforskyldt Baretægtsfængsel. Heller ikke kan der være Tale derom i mangfoldige Tilfælde, hvor en Person har været fængslet paa Grund af en Forbrydelse, som han virkelig har begaaet, men hvor det paa hans Ansøgning er blevet tilladt, at Sagen maa bortfalde, imod at han betaler en Mulkt eller Lignende, Noget, der forefalder hyppigt. Det kan heller ikke være Meningen, at den Slags Folk skulle kunne komme med Loven i Haanden og sige: Nu vil jeg have fri Proces for at anlægge Erstatningsfølgemaal, thi jeg har været i Baretægtsfængsel, og man har ladet Sagen mod mig falde. Det er blot et Par Exempler, men der kan tænkes flere Lignende, som gjøre, at man ikke godt kan udtale sig almindeligt om det foreliggende Spørgsmaal paa anden Maade, end at man maa sige, at naar Kravet maa anses for at være fuldstændig ugrundet, kan det ikke være Meningen, at den Bedkommende skal være berettiget til at fordrø fri Proces. For Resten er det ikke paa nogen Maade min Mening, at man skal lægge nogen Hindring i Veien for disse Sager ved at nægte at bevilge fri Proces, naar der blot er mindste Skik af Grund til at føre en Proces, naar det blot kan antages, at Sagen falder indenfor Lovens Ramme, og det tror jeg heller ikke, at man har været villig til. Jeg tror, at man her som ellers har været villig til at bevilge fri Proces, og jeg tror ogsaa, at man i Fremtiden vil være det, navnlig hvis det skulde vise sig, hvad den hidtilværende Erfaring synes at bekræfte, at der ikke egentlig er Tilbøielighed til at anlægge disse Sager. Da Loven blev givet, stod man overfor noget Nyt, hvis Virkninger det var meget vanskeligt at dømme om i Forveien, og det var da ganske naturligt, at det kunde fremstille sig som tænkeligt for Mange, at en saadan Lov vilde fremkalde en Hærskare af Processer. Det har Erfaringen ikke egentlig bekræftet. Der synes ikke at være nogen overdreven Tilbøielighed til at føre disse Sager, idet der, saavidt mig bekendt, kun er ført ganske faa af dem, og den Omstændighed, at der ikke viser sig Misbrug af Loven i Retning af Lyst til at reise en Mængde temerære Processer, vil naturligvis medføre den Virkning, at man vil have langt mindre Betænkkelighed ved paa Annodning at bevilge fri Proces, end hvis en medsat Tendents havde gjort sig gjældende. Jeg hender ikke de Forhold, den ærede Foredrager sigtede til. Jeg var,